

Sylabus			
Część A - Opis przedmiotu kształcenia			
Nazwa modułu/przedmiotu	Żywnienie dojelitowe i pozajelitowe	Grupa szczegółowych efektów kształcenia	
		Kod grupy	Nazwa grupy
Wydział	NAUK O ZDROWIU		
Kierunek studiów	Dietetyka		
Specjalności			
Poziom studiów	jednolite magisterskie I stopnia II stopnia X III stopnia podyplomowe		
Forma studiów	stacjonarne X niestacjonarne		
Rok studiów	II	Semestr studiów	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy X fakultatywny		
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy podstawowy X		
Język wykładowy	polski X angielski inny		
* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając na X			
Forma kształcenia		Godziny	
Wykład		15	
Seminarium			
Ćwiczenia audytoryjne			
Ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne)			
Ćwiczenia kliniczne			
Ćwiczenia laboratoryjne			
Ćwiczenia specjalistyczne (mgr)			
Ćwiczenia w warunkach symulowanych			
Lektoraty			
Zajęcia praktyczne przy pacjencie		30	
Zajęcia wychowania fizycznego			
Praktyki zawodowe			
Samokształcenie			
inne			
Razem		45	
Cele kształcenia:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Opanowanie podstawowej wiedzy z zakresu żywienia klinicznego - dojelitowego i pozajelitowego. 2. Nabycie umiejętności rozpoznawania i definiowania problemów żywieniowych. 			

<p>3. Opanowanie wskazań do wspomaganie i leczenia żywieniowego pacjentów hospitalizowanych.</p> <p>4. Nabycie wiedzy w temacie sztucznego żywienia w warunkach domowych.</p>				
<p>Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:</p>				
Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol
W 01	K_W10	Zna zasady żywienia klinicznego obejmującego: żywienie dojelitowe z wykorzystaniem diet przemysłowych w zapobieganiu i leczeniu niedożywienia.	Dyskusja, analiza studium przypadków, egzamin testowy	WY
W 02	K_W11	Zna podstawy żywienia pozajelitowego i może je prowadzić pod kierunkiem lekarza przeszkolonego w tym zakresie.		WY
W 03	K_W12	Potrafi zdefiniować i rozpoznać problemy żywieniowe pacjenta i uwzględnić je w planowaniu odpowiedniego postępowania dietetycznego.		WY
W 04	K_W04	Zna zasady fizjologii żywienia oraz biochemii klinicznej i potrafi je wykorzystać w planowaniu żywienia.		WY
W 05	K_W05	Zna podstawy patofizjologii klinicznej i wpływ procesów patologicznych a zwłaszcza zapalenia na metabolizm, trawienie i wchłanianie składników odżywczych.		WY
U 01	K_U05	Potrafi przeprowadzić wywiad żywieniowy i ocenić sposób żywienia osoby badanej w oparciu o odpowiednie kwestionariusze.	Dyskusja,	WY, PP
U 02	K_U06	Potrafi prowadzić poradnictwo żywieniowe oraz zaplanować i prowadzić opiekę żywieniową nad pacjentami w szpitalu i zapobiegać niedożywieniu szpitalnemu.		WY, PP

U 03	K_U08	Potrafi zinterpretować wyniki podstawowych badań laboratoryjnych i wykorzystać je w planowaniu i monitorowaniu postępowania żywieniowego	analiza studium przypadków, interpretacja tekstów źródłowych, egzamin testowy.	WY, PP	
U 04	K_U09	Potrafi, w oparciu o badania przesiewowe rozpoznać niedożywienie, przeprowadzić pełną ocenę stanu odżywienia i określić rodzaj oraz stopień niedożywienia.		WY, PP	
U 05	K_U10	Potrafi określić ryzyko niedożywienia szpitalnego i podjąć odpowiednie działania zapobiegawcze działając wspólnie z lekarzami i pielęgniarkami w ramach zespołu terapeutycznego zapewniającego opiekę żywieniową nad pacjentami.		WY, PP	
U 06	K_U11	Potrafi ustalić wskazania do wspomagania i/lub/ leczenia żywieniowego z wykorzystaniem dostępnych w Polsce diet przemysłowych, suplementów diety i żywności specjalnego przeznaczenia żywieniowego w korygowaniu zaburzeń odżywiania.		WY, PP	
K 01	K_K01	Posiada świadomość ograniczeń swojej wiedzy i umiejętności. Wie kiedy skorzystać z porady innego specjalisty.		Obserwacja aktywności i postawy student na zajęciach. Analiza postawy wobec pacjentów i współtowarzyszy.	WY, PP
K 02	K_K04	Jest przygotowany do kierowania poradnią dietetyczną i do prowadzenia badań naukowych w dziedzinie żywności i żywienia.			WY, PP
K 03	K_K06	Przestrzega tajemnicy zawodowej. Przestrzega praw pacjenta, w tym prawa do rzetelnej informacji na temat proponowanego postępowania żywieniowego.	WY, PP		

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytorijne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (tam gdzie wynikają z planu studiów); PZ - praktyki zawodowe; SK - samokształcenie	
Proszę oznaczyć krzyżykami w skali 1-3 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw np.: Wiedza + + + Umiejętności + + Postawy +	
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawdzenie, itp. – zgodnie z planem studiów)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe	
2. Czas pracy własnej studenta	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu	2????
Uwagi	
Treść zajęć:	
Wykłady <ol style="list-style-type: none"> 1. Postępy żywienia sztucznego 2. Monitorowanie leczenia żywieniowego 3. Żywienie dojelitowe rodzaje wskazania, przeciwwskazania, powikłania 4. Żywienie poza jelitowe rodzaje wskazania, przeciwwskazania, powikłania 5. Żywienie do i pozajelitowe w warunkach domowych	
Seminaria -----	
Ćwiczenia -----	
Zajęcia praktyczne przy pacjencie <ol style="list-style-type: none"> 1. Wskazania do leczenia żywieniowego. Metody rozpoznawania niedożywienia. Podstawowe choroby i stany kliniczne przebiegające z niedożywieniem. 2. Substraty używane w żywieniu sztucznym, ich znaczenie i wykorzystanie. Rola witamin i składników mineralnych. Żywienie immunomodulujące. Błonnik i krótkołańcuchowe kwasy tłuszczowe. 3. Żywienie drogą przewodu pokarmowego. Wskazania, przeciwwskazania. Metody prowadzenia tego typu żywienia. Monitorowanie leczenia żywieniowego dojelitowego.	

Jednostki chorobowe, w których wymagane jest żywienie dojelitowe – wiedza ogólna.

4. Żywienie pozajelitowe. Wskazania, przeciwwskazania. Metody prowadzenia tego typu żywienia. Monitorowanie leczenia żywieniowego pozajelitowego. Jednostki chorobowe, w których wymagane jest żywienie pozajelitowe – wiedza ogólna.

Prowadzenie leczenia żywieniowego u osób niedożywionych.

5. Powikłania leczenia żywieniowego. Zespół ponownego odżywienia. Leczenie żywieniowe w wybranych jednostkach i stanach chorobowych przewodu pokarmowego i układu neurologicznego. Zespół krótkiego jelita.

6. Leczenie żywieniowe w wybranych jednostkach i stanach chorobowych: nefrologicznych, po urazach, po oparzeniach, w sepsie, w okresie okołoperacyjnym, chorobach nowotworowych, cukrzycy.

7. Sztuczne żywienie w warunkach domowych. Wskazania, przeciwwskazania. Zasady prowadzenia sztucznego żywienia domowego.

Inne formy kształcenia (wpisać jakie)

Literatura podstawowa:

1. Sobotka L. (red.): Podstawy żywienia klinicznego. Scientifica Sp.z o.o., Warszawa 2013.
2. Jarosz M. (red.): Zasady prawidłowego żywienia chorych w szpitalach. IŻŻ, Warszawa 2011.

Literatura uzupełniająca i inne pomoce:

1. Poniewierka E. (red.): Żywienie w chorobach przewodu pokarmowego i zaburzeniach metabolicznych. Cornetis, Wrocław 2011.
2. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka, żywienie zdrowego i chorego człowieka. PZWL, Warszawa 2014.
3. Gröber U., Wawer I. (red. wyd. pol.): Leki i mikroskładniki odżywcze. MedPharm Polska, Wrocław 2011

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych:

rzutnik multimedialny, laptop, łóżko chorego

Warunki wstępne:

1. Wiedza z zakresu anatomia i fizjologii człowieka.
2. Wiedza z zakresu patofizjologia klinicznej.
3. Znajomość podstawowych pojęć z zakresu gastroenterologii.

4. Umiejętność zbadania i zebrania wywiadu z pacjentem.	
Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: - Przedmiot kończy się egzaminem. - Zaliczenie zajęć praktycznych na podstawie czynnego udziału w zajęciach oraz ustna i praktyczna weryfikacja wiedzy i umiejętności.	
Ocena:	Kryteria oceny: (tylko dla przedmiotów/modułów kończących się egzaminem lub zaliczeniem na ocenę,)
Bardzo dobra (5,0)	91-100% pozytywnych odpowiedzi w teście końcowym
Ponad dobra (4,5)	86-90% pozytywnych odpowiedzi w teście końcowym
Dobra (4,0)	76-85% pozytywnych odpowiedzi w teście końcowym
Dość dobra (3,5)	71-75% pozytywnych odpowiedzi w teście końcowym
Dostateczna (3,0)	60-70% pozytywnych odpowiedzi w teście końcowym

Nazwa i adres jednostki prowadzącej moduł/przedmiot, kontakt (tel./email)

Zakład Dietetyki, Katedra Gastroenterologii i Hepatologii,
Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza-Radeckiego,
ul Borowska 213, 50-556 Wrocław

tel. 71 733 2120, 71 733 2131, email: gastro@gastro.umed.wroc.pl

Tytuł (stopień) naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, nazwisko i imię nauczyciela prowadzącego wraz z wykonywanym zawodem i formą prowadzonych zajęć

dr hab. Elżbieta Poniewierka, prof. nadzw., lekarz specjalista chorób wewnętrznych,
gastroenterolog – wykłady,

dr n. med. Robert Dudkowiak, lekarz specjalista chorób wewnętrznych - zajęcia praktyczne przy pacjencie

dr n. med. Adam Smereka, lekarz internista - zajęcia praktyczne przy pacjencie

lek. med. Monika Kukulska, lekarz internista - zajęcia praktyczne przy pacjencie

lek. med. Iga Gromny, lekarz internista - zajęcia praktyczne przy pacjencie

lek. med. Izabela Smoła, lekarz internista - zajęcia praktyczne przy pacjencie

lek. med. Magdalena Panek- Jeziorna, lekarz internista - zajęcia praktyczne przy pacjencie

lek. med. Martek Frączkowski, lekarz internista - zajęcia praktyczne przy pacjencie

lek. med. Karol Kowalski, lekarz internista - zajęcia praktyczne przy pacjencie

lek. med. Joanna Sarbinowska, lekarz internista - zajęcia praktyczne przy pacjencie

dr n. med. Anna Zubkiewicz- Zarębska, lekarz internista - zajęcia praktyczne przy pacjencie

lek. med. Paweł Kuźnicki, lekarz internista - zajęcia praktyczne przy pacjencie

mgr Paweł Szewczyk, dietetyk - zajęcia praktyczne przy pacjencie

Data opracowania sylabusa

Imię i nazwisko autora sylabusa, podpis

Robert Dudkowiak

.....

.....

Elżbieta Poniewierka

.....

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

.....